

İhalelere Katılmaktan Yasaklama Kararının İptali

İhalelere katılmaktan yasaklama kararının hangi fiil ve davranışlar için verileceği konusunda mevzuatımızda iki ayrı düzenleme bulunmaktadır.

Bunlardan birincisi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda; ikincisi ise 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'ndadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre yasaklamayı gerektiren fiil ve davranışlar

4734 sayılı Kanunu'nun 17.maddesinde ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektiren yasak fiil ve davranışlar düzenlenmiştir. Buna göre;

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya

bunlara teşebbüs etmek.

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

e) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na göre yasaklamayı gerektiren fiil ve davranışlar

4735 sayılı Kanunu'nun 25.maddesinde ihalelere katılmaktan yasaklamayı gerektiren yasak fiil ve davranışlar düzenlenmiştir. Buna göre;

Sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

c) Sözleşme konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak.

d) Taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar vermek.

e) Bilgi ve deneyimini idarenin zararına kullanmak veya 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket etmek.

f) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.

g) Sözleşmenin 16 ncı madde hükmüne aykırı olarak devredilmesi veya devir alınması.

İhalelere Katılmaktan Yasaklama Süresi ve Yetkili Mercii

Yukarıda belirtilen fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışların özelliğine göre,

Bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar,

Üzerine ihale yapıldığı halde mücbir-sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar hakkında altı aydan az olmamak üzere bir yıla kadar,

4734 sayılı Kanununun 2. ve 3. maddeleriyle istisna edilenler dâhil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bu hüküm emredici bir hükümdür. Yani belirtilen fiil veya davranışlarda bulunulması halinde ilgili idarenin yasaklama kararı verip vermeme konusunda takdir yetkisi yoktur.

İhalelere katılmaktan yasaklama kararları;

Sözleşmeyi uygulayan bakanlık veya ilgili veya bağlı bulunan bakanlık,

Herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağlı kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri,

İl özel idareleri ve bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde İçişleri Bakanlığı;

Belediyeler ve bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilir.

Yukarıda belirtilenler dışında başka bir kişi veya kurum tarafından verilen yasaklama kararı, açılacak iptal davası sonucunda yetki yönünden iptal edilecektir.

Haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin;

Şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında,

Sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir.

Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre;

Ayrıca bir şahıs şirketinde ortak olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da,

Sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

İhale sırasında veya sonrasında bu fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler, idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.

İhalelere Katılmaktan Yasaklama Usulü

İhalelere katılmaktan yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırk beş gün içinde verilir. Yasaklama kararının bu süre içinde verilmesi zorunludur. Bu süre geçtikten sonra ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilemez. Bu süre geçmesine rağmen ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi durumunda, açılacak davalarda bu durum iptal nedeni olur.

Verilen bu karar Resmi Gazetede yayımlanmak üzere en geç on beş gün içinde gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu süre düzenleyici bir süredir. Bu sürenin geçmesi yasaklama kararının uygulanmasını etkilemez ve yasaklama kararını sakatlamaz.

Bu kararlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur.

İdareler, yasaklamayı gerektirir bir durumla karşılaştıkları takdirde, gereğinin yapılması için bu durumu ilgili veya bağlı bulunan bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

Yasaklama kararlarının ilgililere ayrıca tebliğ edileceğine

ilişkin bir kural bulunmamaktadır.

İhalelere katılmaktan yasaklama kararlarına karşı Kamu İhale Kurumu'na itirazın şikâyet başvurusunda bulunmak mümkün değildir.

Bu kararlara karşı Resmi Gazete'de yayımı tarihinden itibaren 60 gün içinde yetkili idare mahkemesinde "yürütmenin durdurulması" talepli iptal davası açmak gerekmektedir.